

**Ключови индикатори за изпълнение на политиките и целеви стойности
за периода 2025-2027 г.**

на Министерството на околната среда и водите

Област на политика:

Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда

- **Кратко описание на обхвата на областта на политиката, за която ПРБ отговаря**

Политиката в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда е насочена към опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал, подобряване на управлението на отпадъците, преход към ефективна кръгова и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика от гледна точка на използването на ресурсите и провеждане на устойчива политика за постигане на здравословна околна среда и защита на населението от свързани с околната среда въздействия. Тя обхваща развиването и прилагането на комплекс от инструменти, които допринасят във висока степен за опазване чистотата на водите, почвите и въздуха, предотвратяване на образуването на отпадъци и насърчаване на повторната употреба и оползотворяването им чрез рециклиране, адаптиране към измененията на климата и ефективно използване на ресурсите в икономическия цикъл на страната.

- **Отговорност за разпределението на публичните разходи за политиката**

	Закон	Прогноза	Прогноза	Прогноза
1900.01.00 - Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	2024	2025 г.	2026 г.	2027 г.
1	2	3	4	5
1. Консолидирани разходи в област на политиката по опазването и ползването на компонентите на околната среда, които МОСВ разходва пряко чрез бюджета и отговаря за разпределението	50 053,4	52 436,2	52 754,3	52 848,2
2. Консолидирани разходи в област на политиката по опазването и ползването на компонентите на околната среда, финансирани по други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч.:	396 247,7	678 900,5	554 495,1	597 168,7
Централен бюджет - капиталови разходи	1 766,6	1 316,3	1 033,6	452,3
Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда	63 896,7	121 247,2	70 650,0	70 950,0
Българска академия на науките - трансфер от МОСВ и МОН - трансфер от МОСВ	675,0	675,0	675,0	675,0
ОП "Околна среда 2014-2020 г.";	171 446,7	32 633,1	0,0	0,0
ОП "Околна среда 2021-2027 г."	121 292,7	453 268,8	468 279,7	518 591,4
Програма за отстраняване на минали екологични щети	15 880,0	42 160,8	0,0	0,0
Национален доверителен фонд	6 272,0	8 963,0	6 500,0	6 500,0
Подобряване природозащитното състояние на горски местообитания от мрежата Натура 2000 в Югозападна България-ОПОС 2014-2020 капиталови разходи	13 587,0	0,0	0,0	0,0

Инвестиция K05.И01 от НПВУ: „Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения, базирани на природата, в опазването на защитените зони от мрежата „Натура 2000“ капиталови разходи	1 431,0	0,0	0,0	0,0
Опазване на околната среда и климатичните промени на ФМ на ЕИП 2014-2021 г.	0,0	533,5	0,0	0,0
Швейцарско-българската програма за сътрудничество	0,0	0,0	0,0	0,0
Норвежки финансов механизъм	0,0	0,0	0,0	0,0
ПВУ - К.И.,Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения базирани на природата в опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000“	0,0	18 102,8	7 356,8	0,0
ОБЩО ПО ПОЛИТИКАТА	446 301,1	731 336,7	607 249,4	650 016,9

• **Ключови индикатори и целеви стойности**

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	Целева стойност			
	Наименование на индикатора	Мерна единица	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.
1. Население, обхванато от изпълнени мерки за подобряване състоянието на водите и за защита от наводнения: • подобро водоснабдяване; • подобро пречистване на отпадъчни води; • защита от наводнения	бр. жители	170 070 121 000 97 196	170 070 121 000 97 197	170 070 121 000 97 197
2. Допълнителен капацитет за оползотворяване/рециклиране на отпадъци	тона	55 000	55 000	55 000
3. Управление и защита на природни местообитания и видове чрез: • приети планове за управление на защитени територии и защитени зони и планове за действие за растителни и животински видове; • осигуряване на екологосъобразно и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове (паша, дървесина, сенокос, лечебни растения, гъби и диворастващи плодове)	брой	16 900	12 900	6 900
4. Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител ФПЧ ₁₀)	бр. жители	2 929 749	2 929 749	2 929 749
5. Спестени емисии на парникови газове от подкрепени проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени	tCO ₂ eq*	680 000	690 000	700 000

* тон въглероден диоксид еквивалент

Индикатор „Население, обхванато от изпълнени мерки за подобряване състоянието на водите и за защита от наводнения: подобро водоснабдяване, подобро пречистване на отпадъчни води, защита от наводнения“ измерва постигнат ефект от подкрепени проекти, насочени към повишаване на ефективността на ползване на водите чрез намаляване на загубите на вода във водопреносните мрежи, подобряване на качеството на питейната вода и предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от вредното въздействие на водите.

Индикатор „Допълнителен капацитет за оползотворяване/рециклиране на отпадъци“ измерва постигнат ефект от осъществени проекти, свързани с предотвратяване, намаляване или ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда и използването им като ресурс за икономиката.

Индикатор „Управление и защита на природни местообитания и видове чрез приети планове за управление на защитени територии и защитени зони и планове за действие за растителни и животински видове и осигуряване на екологосъобразно и

контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове (паша, дървесина, сенокос, лечебни растения, гъби и диворастващи плодове)“ е ключовия механизъм за ефективно управление и защита на природни местообитания и видове с европейско и национално значение, който способства за измерване на постигнатия напредък в стратегическото планиране на мерките, необходими за подобряване на природозащитното състояние и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове.

Индикатор *„Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител ФПЧ₁₀)“* е индикатор за изпълнение на целта за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на цялата страна. Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух (КАВ), са 12 замърсителя, които са обект на нормиране и чиито нива в атмосферния въздух подлежат на задължителна текуща оценка (мониторинг). Замърсителите са: прахови частици – ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2,5}, серен диоксид, азотни оксиди, олово, озон, въглероден оксид, бензен, кадмий и никел (тежки метали), арсен и полициклични ароматни въглеводороди. Ключов приоритет на национално ниво е подобряване на КАВ за населението с наднормено замърсяване с ФПЧ₁₀. Показателят измерва постигнатия ефект от прилагането на мерки, като показва населението в определени градове с подобро КАВ, които са обект на наказателната процедура за ФПЧ₁₀. При определянето на целевата стойност на индикатора не е включено населението на градовете Девня, Добрич, Пирдоп, Сливен, Гълъбово и Стара Загора, тъй като през 2017 г. тези градове вече са с постигнато съответствие на КАВ по този замърсител. В Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018-2024 г. са предвидени мерки за подобряването му по показател ФПЧ₁₀, като програмата предвижда, считано от 2025 г., нормите за ФПЧ₁₀ да бъдат постигнати. Във връзка с това, целевата стойност за периода от 2025 до 2027 г. е 2 929 749 или това е населението на градовете, попадащи в наказателната процедура, без населението на изброените по-горе шест града. Съгласно стратегическия документ и провежданата политика се предвижда в този период нормите за ФПЧ₁₀ да бъдат постигнати и поддържани във всички градове, обект на наказателната процедура. При тази хипотеза населението с подобро КАВ възлиза на 3 222 470 жители.

Индикатор *„Спестени емисии на парникови газове от подкрепени проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени“* измерва постигнат ефект от подкрепени проекти, насочени към намаляване на емисиите на парникови газове.

Всички ключови индикатори измерват степента на изпълнение на стратегическата цел на политиката в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда: *„опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал, подобряване на управлението на отпадъците, преход към ефективна кръгова и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика от гледна точка на използването на ресурсите и провеждане на устойчива политика за постигане на здравословна околна среда и защита на населението от свързани с околната среда въздействия“*.

Област на политика:

Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост

- ***Кратко описание на обхвата на областта на политиката, за която ПРБ отговаря***

Политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност е насочена към осигуряване на мониторинг на околната среда, анализ и оценка на състоянието на компонентите и факторите на околната среда с цел изготвяне и предоставяне на информация, която да служи за основа за вземане на решения относно ефективността и целесъобразността на провежданите политики в областта на околната среда. Основен инструмент на политиката е Националната система за мониторинг на околната среда, чието развитие е насочено към цялостно осигуряване на актуална и достоверна информация за състоянието на околната среда, с което да се гарантира вземането на навременни и ефективни управленски решения, както и към непрекъснато разширяване на обхвата на предоставяната публична информация.

• **Отговорност за разпределението на публичните разходи за политиката**

	1900.02.00 - Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност	Закон 2024	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.	Прогноза 2027 г.
	1	2	3	4	5
1.	Консолидирани разходи в област на политиката по опазването и ползването на компонентите на околната среда, които МОСВ разходва пряко чрез бюджета и отговаря за разпределението	10 689,6	19 532,5	18 958,5	21 342,8
2.	Консолидирани разходи в област на политиката по опазването и ползването на компонентите на околната среда, финансирани по други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч.:	0,0	50,0	70,0	50,0
	<i>Централен бюджет - капиталови разходи</i>	0,0	50,0	70,0	50,0
	ОБЩО ПО ПОЛИТИКАТА	10 689,6	19 582,5	19 028,5	21 392,8

• **Ключови индикатори и целеви стойности**

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност	Целева стойност			
Наименование на индикатора	Мерна единица	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.	Прогноза 2027 г.
1. Изпълнени програми за мониторинг на компонентите и факторите на околната среда	брой	12	12	12
2. Поддържани информационни системи/ системи с публичен достъп на НСМОС	брой	20/12	20/12	20/12
3. Поддържани регистри с публичен достъп	брой	19*	19*	19
4. Изготвени доклади за състоянието на околната среда	брой	10	10	10
5. Докладвания до международни институции**	брой	29	27	28

* Броят на регистрите с публичен достъп е намален от 20 на 19, тъй като поради липсата на нормативен акт, определящ изискванията, по които да се разработи Регистър на лицата, които пускат на пазара обувки и текстил, отпада неговото разработване.

** Докладванията по някои международни програми, директиви и конвенции не е ежегодно, а на период от няколко години.

Индикаторите са с основна роля по отношение на оценката на мерките за гарантиране на информационна безопасност на процесите на вземане на решения за околната среда

на политическо и оперативно ниво чрез: осигуряване на актуална и достатъчна по обхват информация; анализ и оценка на състоянието на компонентите на околната среда и факторите, влияещи върху тях; предоставяне на достъп до информацията; предоставяне на необходимата информация на държавните институции за целите на управлението на околната среда и докладване в изпълнение на изискванията на международното екологично законодателство.

Всички ключови индикатори измерват степента на изпълнение на стратегическата цел на политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост: *„мониторинг на околната среда, анализ и оценка на състоянието на компонентите и факторите на околната среда за изготвяне и предоставяне на информация, която да служи за основа за вземане на решения относно ефективността и целесъобразността на провежданите политики в областта на околната среда“.*

Политика в областта на Други бюджетни програми

Бюджетна програма „Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология“:

Индикатор за изпълнение на ежегодната цел е осигуряване на постоянен и непрекъснат мониторинг на хидрометеорологичните условия в страната, издаване на ежедневни прогнози и навременни предупреждения за предстоящи опасни хидрометеорологични явления в подкрепа на отговорните институции с цел да осъществят превенция и намаляване на неблагоприятните въздействия от природните бедствия от хидрометеорологичен произход.

Цели на бюджетната програма

Поддържане на система за метеорологични, хидрологични и агрометеорологични наблюдения (мониторинг) на територията на Р България като регионален компонент от Глобалната интегрирана система за наблюдение на СМО;

Контрол, обработка и анализ на информацията от хидрометеорологичния мониторинг;

Издаване на метеорологични, хидрологични и агрометеорологични прогнози;

Разработване и поддържане в оперативен режим на специализирани системи за ранно предупреждение в случаи на природни бедствия от хидрометеорологичен произход;

Изготвяне на оценки на потенциала на възобновяеми източници на енергия;

Научноизследователска, научно-приложна и оперативна дейност свързана с моделиране на метеорологичните и хидрологичните процеси и явления и разпространението на замърсители в атмосферата и морето;

Изучаване на климата, оценка на водните ресурси;

Обслужване на държавните институции и обществото;

НИМХ представя държавата и изпълнява поетите от нея ангажименти към СМО и други международни организации в областта на метеорологията и хидрологията.

- ***Ключови индикатори и целеви стойности***

ПОКАЗАТЕЛИ! ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Целева стойност
1900.03.01 Бюджетна програма „Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология“ <i>(класификационен код и наименование на бюджетната програма)</i>	

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2024 г.	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.	Прогноза 2027 г.
1. Защитили докторанти	бр.	2	3	4	2
2. Новоназначени специалисти	бр.	10	15	15	15
3. Успешно завършили конкурси по ЗРАСРБ	бр.	4	4	4	2
4. Съвместни проекти с университети и научни организации	бр.	3	4	5	4
5. Мониторингова мрежа от метеорологични, хидрологични и агрометеорологични станции	бр.	1053	1064	1064	1064
6. Предупреждения за опасни хидрометеорологични процеси (броят е среднестатистически, зависи от атмосферните процеси)	бр.	120	120	120	120
7. Метеорологични, хидрологични, агрометеорологични и специализирани морски прогнози и експертизи	бр.	11000	11000	11000	11000

- **Отговорност за разпределението на публичните разходи за политиката**

	1900.03.00 - Други бюджетни програми	Закон 2024	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.	Прогноза 2027 г.
	1	2	3	4	5
1.	Консолидирани разходи в област на политиката по опазването и ползването на компонентите на околната среда, които МОСВ разходва пряко чрез бюджета и отговаря за разпределението	26 990,4	27 629,7	28 247,2	28 187,1
2.	Консолидирани разходи в област на политиката по опазването и ползването на компонентите на околната среда, финансирани по други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч.:	788,6	663,2	663,2	663,2
	Централен бюджет - капиталови разходи	788,6	663,2	663,2	663,2
	ОБЩО ПО ПОЛИТИКАТА	27 779,0	28 292,9	28 910,4	28 850,3

Бюджетна програма „Администрация“:

В програмата са включени дейностите, които съдействат за работата на специализираната администрация, и дейностите по административното обслужване на гражданите и юридическите лица. Всички тези дейности подпомагат изпълнението на програмите по провежданите от МОСВ политики.

	1900.04.00 - Бюджетна програма „Администрация“	Закон 2024	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.	Прогноза 2027 г.
	1	2	3	4	5
1.	Консолидирани разходи в област на политиката по опазването и ползването на компонентите на околната среда, които МОСВ разходва пряко чрез бюджета и отговаря за разпределението	30 253,0	28 416,3	29 472,3	29 472,3
2.	Консолидирани разходи в област на политиката по опазването и ползването на компонентите на околната среда, финансирани по други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч.:	10 127,1	20 298,1	17 429,1	17 408,7
	Централен бюджет - капиталови разходи	1 495,9	1 775,2	956,5	936,8

	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда	5 418,2	5 798,2	5 768,2	5 768,2
	ОП "Околна среда 2021-2027 г."	11 380,2	12 607,5	10 607,5	10 627,2
	Държавен инвестиционен заем - лихви	137,6	117,2	96,9	76,5
	ОБЩО ПО ПОЛИТИКАТА	40 380,1	48 714,4	46 901,4	46 881,0